

Kvantitativní výzkum v sociálních vědách

Sylabus Jaro 12

Anotace předmětu

V prakticky orientovaném kurzu studenti pracují v týmech na svém vlastním výzkumném projektu od výběru tématu a formulace problému a hypotéz přes tvorbu pozorovacího postupu či měřicího nástroje k sondě o charakteru předvýzkumu, na které prokáží schopnost vyhodnotit data a zpracovat závěrečnou zprávu.

Po absolvování budou účastníci schopni navrhnout a realizovat výzkumný projekt se všemi náležitostmi – od formulace výzkumného problému, sběru a analýze dat, až k sepsání výzkumné zprávy. Druhou rovinu představuje ucelení poznatků předchozích metodologických kurzů. Absolventi budou schopni rozpoznat a posoudit přednosti a slabiny realizovaných výzkumů.

Podmínky a organizace

V průběhu celého semestru se budou pravidelně střídat přednáškové bloky a seminární diskuse. Kostrou kurzu je 6 přednáškových bloků. Témata přednášek volně sledují postup práce na empirickém výzkumu a dodávají projektové práci teoretické zarámování. Obsahem seminárních setkání budou problémy a náměty vzešlé z praktické práce studentů na výzkumných projektech. Aktivní účast na seminárních konzultacích je nezbytným předpokladem ukončení kurzu. Přednášky a semináře se zpravidla konají jednou za 14 dnů.

Program kurzu: Jaro 12

Úvodní setkání:

Organizace a podmínky kurzu.

1.3.: přednáška:

Od tématu k výzkumnému problému:

možnosti kvantitativního výzkumu, schéma výzkumu, teorie, téma, výzkumný problém – výzkumná otázka:

8.3.: seminář - samostatná příprava

Studium realizovaných výzkumů (materiály ELF, odborné časopisy,...), týmová práce při výběru tématu.

Úkol: formulace výzkumného problému (odevzdat do Elfu do další přednášky)

15.3.: přednáška:

Hypotézy, operacionalizace,

22.3.: seminář - samostatná příprava:

Práce na projektu, odevzdání úkolu

Úkol: formulace výzkumných (hlavních) a dílčích hypotéz (bez odevzdání)

29.3.: přednáška:

Design výzkumu: vzorek, postup, možná zkreslení, vnitřní validita a reliabilita

5.4.: *seminář - samostatná příprava:*

Práce na projektu, příprava teoretické části výzkumné zprávy.

12.4.: *přednáška:*

Metoda sběru dat: tvorba výzkumného nástroje

19.4.: *seminář - samostatná příprava:*

Práce na projektu, příprava teoretické části výzkumné zprávy

26.4.: *přednáška:*

Výzkumná správa: interpretace výsledků

Úkol: Odevzdání teoretické části výzkumné zprávy (elf).

3.5.: *seminář - samostatná příprava:*

10.5.: *seminář - samostatná příprava:*

17.5.: *seminář - samostatná příprava:*

Povinnosti ke zkoušce a hodnocení:

- Vypracování výzkumného projektu – odevzdání výzkumné zprávy (tým) – **součástí je včasné odevzdávání průběžných úkolů.**
- Oponentský posudek (individuální odevzdání) – oponentský posudek je součástí individuálního hodnocení
- Aktivní osobní účast týmů na seminárních konzultacích (**projekty nebudou konzultovány emailovou formou!!!**) . V průběhu semestru jsou pro každý tým **povinné** minimálně **2 konzultace** (1. nastavení výzkumu 2. libovolná).

Struktura výzkumné zprávy

Projektová zpráva má jasně danou strukturu podle, které bude hodnocena. Zpráva je složena z následujících částí:

Úvod

Volba tématu, proč je dobré se tématem zabývat, zasazení do širšího teoretického kontextu příslušného oboru (pedagogika, andragogika, sociologie, psychologie...)

TEORETICKÝ KONTEXT

Vymezení a zdůvodnění výzkumné otázky – musí být patrné v čem je problém. Stručné vymezení hlavních teoretických konstruktů vstupujících do výzkumu.

METODOLOGIE A DESIGN VÝZKUMU

Formulace hypotéz (včetně dílčích) ve formě odpovědí na výzkumné otázky. Klasifikace a popis závislých a nezávislých proměnných. Přehled intervenujících a popis vyrovnání se s jejich vlivem. Popis výzkumného vzorku ve vztahu k výzkumné populaci. Popis a definování použitého nástroje sběru dat (např. vysvětlení použití postojových škál apod.).

ANALÝZA VÝSLEDKŮ

Výsledky ze statistických analýz, kterými byly ověřovány hypotézy.

DISKUZE A ZÁVĚR

Interpretace a vysvětlení výsledků ve vztahu k teoretickým východiskům.

Oponentský posudek

Pracuje každý student samostatně, úkolem je vytvořit oponentský posudek přidělené výzkumné zprávy kolegů. Cílem je kritické zhodnocení všech aspektů zprávy. Součástí je vysvětlení v čem spočívají případné chyby. **Včasné elektronické odevzdání posudku je podmínkou ukončení kurzu**, kvalita posudku ovlivňuje výsledné hodnocení.

Literatura

Bryman, Alan, Duncan, Cramer. *Quantitative Data Analysis with SPSS for Windows*. London: Routledge, 1997.

Chráska, Miroslav. *Metodologie řešení vybraných problémů v pedagogickém výzkumu*. Olomouc: UP, 1991.

Kerlinger, Fred N. *Základy výzkumu chování : pedagogický a psychologický výzkum*. Praha: Academia, 1972. 705 s.

Maršálová, Libuša. *Metodologia a metody psychologického výzkumu*. 1. vyd. Bratislava : SPN, 1990. 423 s.

Hendl, Jan. *Přehled statistických metod zpracování dat*. Praha: Karolinum, 1997. 243 s. Bibliografie: s. 240-243. ISBN 80-7184-549-3.

Ferjenčík, Ján. *Úvod do metodologie psychologického výzkumu: jak zkoumat lidskou duši*. Translated by Petr Bakalář. Vyd. 1. Praha: Portál, 2000. 255 s. ISBN 80-7178-367-6.

Norušis, Marija. *Guide to Data Analysis*. Upper Saddle River: Prentice Hall, 1998.

Babbie, E. 2001. *The Practice of Social Research*. 9th Edition. Belmont: Wadsworth Publishing Company.

Barton, A. H. 1955. „The Concept of Property-Space In Social Research“. Pp. 40-53 in *The Language of Social Research*, ed. by Paul F. Lazarsfeld and Morris Rosenberg. The Free Press: New York

Bell, D. 1999. *Kulturní rozpory kapitalismu*. Slon: Praha.

Blahuš, P. 2000. „Statistická významnost proti vědecké průkaznosti výsledků výzkumu“. *Česká kinan-tropologie*, 4 (2): 53-72.

Blaikie, N. 2003. *Analyzing Quantitative Data*. Sage: London.

- Blau, P. M. and Duncan, O. D. 1967. *The American Occupational Structure*. New York: Wiley.
- Bologne, J. C. 1996. *Svatby. Dějiny svatebních obřadů na Západě*. Volvox Globator: Praha.
- de Vaus, D. A. 1990. *Survey in Social Research*. Unwin Hyman: London.
- Disman M.. 1993. *Jak se vyrábí sociologická znalost*. Slon, Praha.
- Kerlinger, F. N. 1972. *Základy výzkumu chování*. Academia: Praha.
- Lorenz, K. 1991. *8 smrtelných hříchů*. Panorama: Praha:.
- Mertens, D. M. 1998. *Research Methods in Education and Psychology*. Sage: London.
- Mills Charles W. 2002. *Sociologická imaginace*. Praha: Slon.
- Nosák, S. 1975. *Metodologie sociologických výzkumů*. Svoboda: Praha.
- Petrusek, M. 1993. *Teorie a metoda v moderní sociologii*. Karolinum, Praha.
- Popper, K. R. 1974. „Thesis in Defence of Science and Rationality”. In *The Myth of the Framework*, ed. by M. A. Notturmo. Routledge: London.
- Rabušic, L, Mareš, P. 1996. „Je česká společnost anomická?“ *Sociologický časopis*, 32(1): 175-188. Petr Mareš a Ladislav Rabušic 2010
- Sirovátka, T and Mareš, P. 2006. „Poverty, Social Exclusion and Social Policy in the Czech Republic.“ *Social Policy and Administration*, 40(3):288-303.
- Soukup, P., Rabušic, L. 2007. Několik poznámek k jedné obsesi českých sociálních věd – statistické významnosti. *Sociologický časopis/ Czech Sociological Review*, 43 (2): 379-395.